

УДК : 111.32 : 005.44

ЛЮДИНА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Студ. Т. Ресницька, гр. БП - 2 -18

Науковий керівник доц. А.В. Сагун

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження адаптації людини в умовах глобального суспільства.

Завдання : розкрити специфічність людського буття в просторі глобалізації.

Об'єктом дослідження виступає людина і суспільство як суперечливий феномен глобалізації.

Предмет дослідження: соціальна адаптація людини в умовах глобального суспільства.

Методи та засоби дослідження. Філософська рефлексія дослідження проблеми соціальної адаптації людини в умовах глобального суспільства здійснювалася за допомогою синергетичного, діалектичного, аксіологічного методів, системного аналізу й системного синтезу, методів соціальної психології.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів: виявлено шляхи і напрямки адаптації людини у глобальному світі, центром яких виступає глобальна етика – різновид сучасного гуманізму, орієнтований на особистісний розвиток людини як вільної духовної індивідуальності. Матеріали дослідження можуть використовуватися при підготовці лекції з філософії, соціальної філософії, соціології, політології, а також студентами при підготовці до практичних занять.

Результати дослідження. Глобалізація - це процес всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції (об'єднання) та уніфікації (приведення до одноманітності, до єдиної форми або системи). У ширшому розумінні глобалізація — перетворення певного явища на планетарне, таке, що стосується всієї Землі. Глобалізація здійснює зростаючий вплив на людину. Особливої актуальності вона набуває в наші дні у вигляді глобальних проблем. Також слід відмітити що в глобальному світі на людину очікують не лише нові можливості, а й серйозні глобальні проблеми, зумовлені наслідками техногенної діяльності, які ігнорують засадничі підвалини людського буття. Якщо говорити про цивілізаційно-культурне розмаїття сучасного світу, який засвоюється засобами інформаційних технологій, то воно сприяє пізнавальній роботі мислення і духовному збагаченню людства; водночас, це породжує потребу в однорідній соціокультурній, економічній, політичній інформації, що стандартизує духовний світ масової людини, в якій відсутні навички продуктивного мислення як уміння об'єднати різноманітне й надихнутися ним з метою вироблення бажання діяти активно і цілеспрямовано.

Стан людини у сучасному світі є амбівалентним (двоїстий, який характеризується одночасним проявом протилежних якостей). З одного боку, внаслідок глобалізації зростає роль особистості, яка розбудовує життя за власною програмою, а з іншого – людина втратила певну ціннісно-смыслову форму власного буття. Наступною тенденцією є те, що в умовах глобалізації відбувається суттєве розширення інформаційного простору; але, водночас, індивідуалізація здійснює потужний вплив на потреби і мотиви діяльності особистості. Вони дедалі менше регулюються культурою, системою, традицією норм і цінностей власного соціального середовища.

Послаблення стійких соціально-групових зв'язків людей, глобальне поширення “масової культури” і насадження нею стандартів загострює проблему ідентичності. Адже

саме історично утворені культури є головним джерелом, з якого особа запозичує життєву мудрість і духовну наснагу. Таким чином людині, яка втратила своє коріння, загрожує психологічна дезорієнтація, втрата внутрішніх правил, які регулюють її життя. Духовна сутність людини спонукає її до саморозкриття, самовизначення, вдосконалення, тоді як головною причиною, що спричиняє моральний занепад людини, є втрата ціннісної системи, яка складається з духовних і моральних пріоритетів.

Однією з особливостей сучасного етапу розвитку суспільства є те, що духовний, моральний, соціальний розвиток окремого індивіда не встигає здійснюватися такими самими темпами, як відбуваються зміни у світі. У контексті даної проблеми виникає альтерглобалізм – всесвітній рух, метою якого є зміни в головних параметрах глобалізації.

Висновки. Глобалізація для людини, зважаючи на відповідні соціально-економічні, політичні і культурні процеси, – це ломка усталених традиційно-звичаєвих стереотипів, властивих народній свідомості в частині мотиваційно-вчинкової сфери суспільної поведінки, виробленої під час тривалого існування в умовах моністичних типів світоглядно-методологічної культури, якою були просякнуті всі сфери суспільного буття. Внаслідок такої ломки перманентними впродовж понад двох останніх десятиліть стали прояви кризових явищ у системі цінностей, втрата соціальної ідентичності і самоідентичності, крихітність підвалин основних сфер життя вітчизняного соціуму, що зумовлюють потребу всебічного розгляду феномена соціальної адаптації людини.

Ключові слова: людина, глобалізація, суспільство, мораль, світогляд.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сидоренко, С., 2008. 'Глобалізація та її суперечності', Мультиверсум. Філософський альманах: Збірник наукових праць, К.: Вип. 74, с. 144-150.
2. Швейцер, А., 1992. 'Благоговение перед жизнью', М.: Прогресс, 576с.